

SAMLEHEFTE

Resolusjoner

Sist oppdatert: 15.02.25

Fylkesårs møte i Akershus Senterparti 2025

Innhold

1 – Gi elbiler tilgang til kollektivfeltet på E18 fra vest mot Oslo	3
2 – Kollektivtrafikk fra vest må løses på en bedre måte!.....	4
2.01 – Kollektivtrafikk i Akershus må løses på en bedre måte!.....	5
3 – Bruk og besittelse av narkotika bør fortsatt være forbudt	7
3.01 – Bruk og besittelse av narkotika bør fortsatt være forbudt.....	8
4 – En mer fleksibel videregående skole	10
5 – Ja til avtalespesialister i tannhelsetjenesten	12
6 – Ikke bygg sprengstoff-fabrikk i LNF-område.....	13
7 – Dagligvarebransjen	15
8 – Ærlige tall om landbruket.....	16
8.01 – Tallgrunlaget og bondens inntekt	17
9 – Sp er positive til kjernekraft, men først må vi forvalte norsk kraft bedre!	18
10 – Senterpartiet må ta et større eierskap til sentrum i norsk politikk	20
11 – Bemanningsnormen må styrkes!	21
12 – Øke norsk selvforsyning med en styrket plante- og grøntproduksjon.....	22

1 **1 – Gi elbiler tilgang til kollektivfeltet på E18 fra vest mot Oslo**

2 Kapasiteten på E18 fra vest ble redusert når kollektivfeltet ble stengt for elbiler.
3 Dette skaper problemer for mange når det i tillegg ikke er tilfredsstillende
4 kollektivdekning, herunder dårlig punktlighet.

5 Når det ikke er mulig for elbiler å benytte kollektivfeltet, flyttes trafikken over på
6 fylkesveier og andre småveier, særlig i Asker og Bærum. Økt trafikk på alternative
7 veier påvirker også kollektivtrafikken negativt.

8 Det er heller ikke slik at alle kan ha mulighet til å ta hjemmekontor når
9 kollektivtransporten svikter og er derfor avhengig av bil. Det samme gjelder de som
10 ikke har bosteder og arbeidstider hvor det er god kollektivdekning.

11 Kollektivfeltet fra Asker til Oslo må åpnes for elbiler med minst to passasjerer.
12 Dette vil kunne avhjelpe transportbehovet. Det faglige grunnlaget for å ikke tillate
13 dette synes svakt. Ut fra trafikktallene som er presentert i Budstikka er det faktisk
14 ikke er så mange som skal kjøre helt inn til Oslo - de fleste som kjører fra
15 Vestregionen til ulike arbeidssteder, skole og barnehage i spennet Asker- Lysaker.

16 Bærum Senterparti mener at nå må handling til og ikke bare prat: elbiler med minst
17 2 passasjerer må få tilgang i kollektivfeltet på E18 snarest, minimum fra Asker til
18 Lysaker.

19

20 *Sigurd O Olsen – Bærum Senterparti*

1 **2 – Kollektivtrafikk fra vest må løses på en bedre måte!**

2 Personer fra vestregionen inn mot Oslo har utfordringer for å komme seg til og fra
3 jobb på grunn av stenging av T-banelinjer i 2025, manglende regularitet på
4 tog/buss og overfylte t-banevogner på linje 3. Det medfører at mange må benytte
5 bil og stå i kø på E18.

6 Derfor er det frustrerende når det ikke er planlagt for en vesentlig økning i
7 kapasiteten og bedre punktlighet i kollektivtrafikken fra vest.

8 Det er ingen ting som tyder på at kapasiteten i kollektivtrafikken har bedret seg
9 som følge av målet om redusert biltrafikk.

10 Det er derfor viktig å ta inn over seg for de ansvarlige at alle ikke har muligheten til
11 å ta hjemmekontor når kollektivtransporten svikter. Det samme gjelder de som ikke
12 har bosteder og arbeidstider med manglende kollektivdekning.

13 For buss vinterstid er det fremkommelighetsproblemer på grunn av dårlig
14 dekkutrustning og manglende bruk av kjetting, i tillegg til svakheter med el-
15 bussene, både når det gjelder lading og fremkommelighet. I Budstikka den siste
16 tiden har det vært flere artikler om bussproblemer, sist oppslag 28.1.25 «Ruter-
17 bussene sklir-dropper likevel piggdekk i Bærum». Dette er en stor sikkerhetsrisiko
18 for passasjerene som kan skades ved kollisjon eller utforkjøring og er totalt
19 uakseptabelt.

20 Når det gjelder tog problemene er begrunnelsen manglende vedlikehold de siste
21 tiårene, men det forklarer ikke at man ikke greier å vedlikeholde vognene slik at
22 man må kjøre med korte og overfylte tog, og at punktligheten er uforutsigbar.
23 Under slike forhold er det uforståelig at ikke flytogets kapasitet utnyttes mellom
24 Drammen og Oslo.

25 T- banen fra vest fungerer normalt tilfredsstillende, men det knyttes bekymring til
26 konsekvensene når linjene stanser ved Borgen stasjon i f b med ombygging av
27 Majorstuen stasjon. Dette vil kreve forsterket innsats på tog og buss fra Asker og
28 Bærum i denne perioden.

29 Bærum Senterparti mener at nå må handling til og ikke bare prat: Ruter må tilpasse
30 bussene (type og dekkutstyr) på de krevende traseene vinterstid og flytoget må ta
31 med passasjerer fra Drammen, Asker og Bærum til Oslo.

32

33 *Sigurd O Olsen – Bærum Senterparti*

1 **2.01 – Kollektivtrafikk i Akershus må løses på en bedre måte!**

2 Akershus er et togfylke. Fylkeskommunens kollektivtransport bygger opp under
3 dette, og har som mål å sikre reisende sømløse overganger fra buss, båt og t-bane.
4 Når tog innstilles eller har store forsinkelser, fungerer mating av reisende til
5 togstasjonene våre svært dårlig.

6 Innbyggerne i Akershus har utfordringer med å komme seg til og fra jobb på grunn
7 av manglende regularitet på tog. Vi ser at privatbilismen øker til tross for målet om
8 redusert biltrafikk, da innbyggerne opplever å ikke kunne stole på tog som
9 framkomstmiddel.

10 Manglende vedlikehold de siste tiårene fører til at det må kjøres med korte og
11 overfylte tog. Under slike forhold er det uforståelig at ikke flytogets kapasitet
12 utnyttes bedre.

13 I Nasjonal transportplan er det heldigvis i vårt område løftet inn betydelig satsning
14 på vedlikehold av jernbanen, samt viktige oppgraderinger som må på plass for å få
15 toget til å gå på skinner igjen. Vi veit at dette vil ta tid, og derfor trengs det tiltak
16 som kan settes inn med umiddelbar virkning.

17 På vinterstid er det også fremkommelighetsproblemer for bussene. Det er
18 avgjørende at bussene er godt nok utstyrt for å komme seg fram på glatte veier med
19 snø og is. Infrastruktur for lading av el-busser må sees i sammenheng med antall
20 busser, slik at linjer ikke innstilles på grunn av ladekø.

21 Kapasitetsøkninger i kollektivtransporten er svært kostbart, og vil føre til økte
22 billettpriser og enda mer ledig og uutnyttet kapasitet store deler av døgnet. For å
23 sikre en mer bærekraftig utvikling må det ses på virkemidler som dynamisk prising.
24 Reis-rabatten bør styrkes og videreutvikles, og billettpris bør settes ut fra
25 kollektivdekning og distanse, slik at de som reiser der det er lite tilbud og/eller lav
26 dekningsgrad, får økte incentiver til å velge kollektivt

27

28 **Akershus Senterparti**

- 29 • krever busser i beredskap som kan settes inn når togene ikke går, eller andre
- 30 busser står
- 31 • krever busser tilpasset norske vinterforhold
- 32 • vil at flytogets kapasitet blir bedre utnyttet til nytte for pendlere
- 33 • vil innføre dynamisk prising i kollektivtransporten
- 34 • vil styrke Reis-rabatten
- 35 • ønsker et mer fleksibelt i busstilbudet slik at passasjerer ikke transporteres
- 36 til togstasjonene når togene ikke går

- 37 • forventer at Statens Vegvesen vurderer hvordan kollektivfelt kan benyttes på
38 best mulig måte, herunder tungbilfelt og elbilers tilgang til kollektivfeltene
39 • vil opprette ekspressbussruter fra de delene av fylket som ikke har dette
40 tilbudet, for å øke fremkommeligheten for pendlerne

41

42 *Omskrevet av resolusjonskomiteen, basert på resolusjoner fra Bærum Sp*

1 **3 – Bruk og besittelse av narkotika bør fortsatt være forbudt**

2 Akershus senterkvinner støtter opp under den nye stortingsmeldingen om rus,
3 Meld. St. 5 (2024–2025), trygghet, fellesskap og verdighet. Den fremmer både en
4 økt satsning på forebyggende tiltak for å forhindre og redusere rusmiddelbruk
5 blant unge og sårbare grupper, samtidig som mennesker med rusmiddelproblemer
6 skal oppleve likebehandling i helse- og omsorgstjenesten og bli behandlet med
7 verdighet og respekt.

8 Et viktig mål for samfunnet er å forebygge at ungdom blir rusavhengige og faller
9 utenfor samfunnet. Ungdom er mer utsatt for skadevirkninger enn voksne. Friske
10 ungdommer som prøver narkotika, har ikke nødvendigvis motivasjon til å slutte da
11 de ennå ikke har opplevd helseutfordringer eller skader knyttet til bruk. Vi ser med
12 bekymring den økte bruk av kokain blant barn og unge. Rusundersøkelsen fra FHI
13 (2023) viste at bruken av Kokain blant unge mellom 16 og 30 år hadde økt markant,
14 spesielt de siste fire årene (fra 2.5% til 5.2%). Kokain er svært
15 avhengighetsskapende, mye mer enn flere andre illegale rusmidler. Årsaken til en
16 økende bruk av illegale rusmidler er nok sammensatt, men en forklaring kan være
17 riksadvokaten uttalelse i 2021 om politiets virkemiddelbruk i mindre alvorlige
18 narkotikasaker. Etter dette har det versert en oppfatning om at såkalte
19 "brukerdoser" er greit. Dette er ikke greit. Lovbrudd kan ikke bli avkriminalisert
20 bare fordi det betraktes som mindre alvorlig.

21 Selv om narkotika er forbudt, skal personer som sliter med rusavhengighet møtes
22 med helsehjelp. Dette betyr blant annet tilgang til behandling og oppfølging som
23 avrusning, rehabilitering og ettervern. Det er gledelig at ettervern har fått en stor
24 plass i meldingen. Ettervern vil ofte være nødvendig for å forebygge tilbakefall og
25 bidra til varig rusfrihet. Det vil kreve målrettet innsats over tid for at disse skal ha
26 en sjanse til å komme tilbake og delta i samfunnet på lik linje med andre.

27 Senterkvinnene forventer av den nye regjeringen at stortingsmeldingen følges opp
28 ved at narkotikarundskrivet revideres og at den kommende lovproposisjonen
29 klargjør at bruk og besittelse av narkotika fortsatt skal være forbudt.
30 Kunnskapsbasert forebygging innebærer at bruk og besittelse av narkotika må
31 møtes med sanksjoner.

32

33 *Akershus Senterkvinner*

1 **3.01 – Bruk og besittelse av narkotika bør fortsatt være forbudt**

2 Akershus Senterparti støtter opp under den helhetlige forebyggings- og
3 behandlingsreformen som Senterpartiet i regjering har jobbet for. I desember 2024
4 kom del I av reformen med stortingsmeldingen «Trygghet, fellesskap og
5 verdighet», Meld. St. 5 (2024-2025) fra Helse- og omsorgsdepartementet.

6 Et viktig mål for samfunnet er å forebygge at ungdom blir rusavhengige og faller
7 utenfor samfunnet. Ungdom er mer utsatt for skadevirkninger enn voksne. Friske
8 ungdommer som prøver narkotika, har ikke nødvendigvis motivasjon til å slutte før
9 de opplever helseutfordringer eller mer alvorlige konsekvenser og skader knyttet til
10 bruk. Vi ser med bekymring den økte bruk av kokain blant barn og unge. Solberg-
11 regjeringens rusreform som strandet i Stortinget sammen med riksadvokatens
12 retningslinjer fra 2021 om politiets virkemiddelbruk i mindre alvorlige
13 narkotikasaker har lagt grunnlag for en mer liberal holdning til narkotika. Blant
14 annet har det versert en oppfatning om at såkalte "brukerdoser" er greit.
15 Senterpartiet mener at dette ikke er greit. Lovbrudd skal ikke oppfattes som
16 avkriminalisert bare fordi det betraktes som mindre alvorlig.

17 Akershus Senterparti er bekymret for at oppfatningen om at narkotika er mindre
18 ulovlig enn før gjør at flere ungdommer må forholde seg til narkotika på skolen, på
19 fritidsarenaer og i russetida. Som en konsekvens av dette står flere ungdom daglig i
20 et press for å prøve og å bruke narkotika. Det at noe er ulovlig og straffbart er en
21 barriere i seg selv. Når vi som samfunn fjerner og utvanner denne barrieren fjerner
22 vi også en viktig grunn for ungdommer til å si nei til narkotika.

23 Senterpartiet i regjering satte i mai 2023 ned et utvalg som blant annet skulle se på
24 politiets virkemidler for å avdekke bruk og besittelse av narkotika.

25 Selv om narkotika er forbudt, skal personer som sliter med rusavhengighet møtes
26 med helsehjelp, det er det bred enighet om. Dette betyr blant annet tilgang til
27 behandling og oppfølging som avrusning, rehabilitering og ettervern.

28 Akershus Senterparti forventer at den nye Arbeiderpartiregjeringen følger opp
29 Rushåndhevingsutvalgets forslag i en egen lovproposisjon som del II av den
30 helhetlige forebyggings- og behandlingsreformen. Det forventes at følgende
31 forslag fra Rushåndteringsutvalget tas inn i reformens del II:

- 32 • All befatning med narkotika skal fortsatt være straffbart, dette gjelder også
- 33 befatning med mindre mengder narkotika til eget bruk.
- 34 • Lovhjemler som sikrer politiet flere midler for å avdekke rusbruk, som for
- 35 eksempel anledning til å ta spyttprøver.
- 36 • Tydelige regler for å klargjøre handlingsrommet politiet har for å anvende
- 37 tvangsmidler, for eksempel ransaking ved mindre narkotikaovertrедelser.

- 38
- 39
- 40
- 41
- 42
- At mengdegrensene for besittelse av narkotika reduseres kraftig.
 - Lovhjemler som sikrer at de kommunale rådgivende enhetene faktisk blir bruk, blant annet ved krav om oppmøte og vilkår om å inngå ruskontrakt.
 - Gi politiet mulighet til å bruke hund for å avdekke narkotikabruk på skoler og andre offentlige steder.

43

44 *Omskrevet av resolusjonskomiteen, basert på resolusjon fra Akershus Senterkvinner*

1 **4 – En mer fleksibel videregående skole**

2 For Senterpartiet fleksibilitet, og utdanningsløp tilpasset elevens behov viktige
3 utgangspunkt som legges til grunn for organisering av de videregående skolene.
4 Andre ting er bedre valgmuligheter, tilbud, og valgfrihet nært der folk bor.
5 Fylkeskommunen bestemmer hvilken inntaksmodell som gjennomføres og
6 praktiseres for de videregående skolene. Elevene må i større grad kunne kombinere
7 fag både yrkes og studieforbereende løp. Under fylkesårsmøtet i 2023 ble det
8 programfestet at retten til videregående opplæring også skal gjelde Spesiell
9 studiekompetanse for videre utdanningsløp med spesielle opptakskrav som for
10 eksempel fordypning i realfag.
11 Påbyggingsløpene skal også kunne utvides til også å kunne gjelde spesiell
12 studiekompetanse, med et eller flere påbyggingsår utover det generelle
13 studiekompetanseåret. Mulighetene for elevene på studieforbereende til også å
14 kunne oppnå yrkeskompetanse ved å innføre omvendt påbyggingsår hvor elevene
15 tar fag fra yrkesforberedende og gir muligheten for fagbrev.

16
17 Per nå er ordningen slik at dersom eleven ønsker å ta opp fag videregående skole er
18 eneste mulighet og gjøre det på kommersielle privatistiskoler, hvor alt handler om
19 profitt. Senterpartiet legger prinsippet om gratis skole til grunn, og hovedvekten i
20 utdanningstilbudet skal være offentlig med det privat/ideelle som et supplement.
21 Mange elever opplever at de må ta opp masse ekstra studiegjeld før de har begynt
22 på ordinær utdanning. Elever må få mulighet til å kunne ta opp fag i offentlig regi
23 selv med oppnådd vitnemål fra den videregående skolen. Elever må få slippe å
24 oppleve å ha brukt opp retten sin til videregående skole fordi oppnådd et vitnemål.

25 **Senterpartiet vil:**

- 27 • Sikre elevene et løp hvor elever fra studieforbereende har mulighet til å ta
28 fag fra yrkesforberedende, og elever fra yrkesforberedende kan ta opp fag fra
29 studieforbereende.
- 30 • At elevens utdanningsløp blir satt sammen med eleven selv i samråd med
31 rådgiver og kontaktlærer.
- 32 • Sikre eleven rett til å ta så mange videregående utdanninger som eleven selv
33 måtte ønske, og gi eleven mulighet for å kunne ta opptil flere fagbrev.
- 34 • Sikre muligheten for et utvidet påbyggingsløp som sikrer muligheten for
35 eleven å oppnå spesiell studiekompetanse, og innføre et omvendt
36 påbyggingsløp hvor elever fra studieforbereende kan oppnå
37 yrkeskompetanse med fagbrev.

- 38 • Sikre eleven mulighet til å kunne ta opp fag i offentlig regi både fra
39 studieforberedende og yrkesforberedende selv med oppnådd vitnemål.
40 • La private og ideelle gjøre avtale med det offentlige om et samarbeid der
41 utdanningsløpet dekkes av det offentlige.
42 • Gi mer støtte til friskoler som et ideelt supplement til det offentlige.

43

44 *Tor Steinar Strømsnes – Asker Sp*

1 **5 – Ja til avtalespesialister i tannhelsetjenesten**

2 Under landsmøtet i 2021 vedtok Senterpartiet at tannhelsetjenesten skal under
3 egenandelsordningen på lik linje med andre helsetjenester, og SP/AP-regjeringen
4 sammen med SV i stortinget åpnet for at flere aldersgrupper får dekt deler av
5 behandlingen, og på bør det åpnes for at alle får dekket behandlingen med kun en
6 egenandel.

7 For at en slik tannhelsereform skal være gjennomførbart må kapasiteten i det
8 offentlige økes betydelig, og at det åpnes for at privat/ideelle tannklinikker gjør
9 avtale med det offentlige, med en egenandel.

10 Det er mange Privat/ideelle aktører i tannhelsetjenesten som står klar til å hjelpe,
11 og som sentrumparti burde å sikre pasientene bedre valgfrihet, at behandlingen i
12 størst mulig grad skal være på pasientens premisser, og fokuset på pasienten skal
13 være i høysetet.

14 Flere pasienter med ulike helseutfordringer opplever at det offentlige alene ikke
15 dekker deres behov, og at terskelen for å gå til tannlegen blir for høy, og at deres
16 behov best blir imøtekomet hos privat/ideelle.

17

18 **Senterpartiet vil følgende:**

- 19 • At kapasiteten i den offentlige økes betraktelig, og at det etableres flere
20 offentlige tannklinikker.
- 21 • Innføre fritt klinikkvalg la pasienten selv velge hvilken klinikk i det
22 offentlige som pasienten selv ønsker.
- 23 • La flere privat/ ideelle gjøre avtale med det offentlige, og tilby behandling
24 med egenandel for å styrke pasientens valgfrihet.
- 25 • La pasienten i størst mulig grad få velge hvilken behandler pasienten ønsker,
26 behandlingsforløpet foregå i tråd med pasientens behov, og at all behandling
27 skal være på pasientens premisser.

28

29 *Tor Steinar Strømsnes – Asker Sp*

1 **6 – Ikke bygg sprengstoff-fabrikk i LNF-område**

2 Senterpartiet i regjering har lagt frem både langtidsplan for forsvarssektoren og
3 veikart for økt produksjonskapasitet i viktige deler av forsvarsindustrien. At
4 Ukraina vinner krigen mot Russland er avgjørende viktig, både for Norge og verden.

5 Chemring Nobel som produserer sprengstoff på Sætre i Asker skal sammen med
6 Forsvarsdepartementet etablere ny produksjonskapasitet av militære eksplosiver.
7 Det er satt i gang en mulighetsstudie i den forbindelse som peker på et stort
8 sammenhengende skogsområde på Hurum, som er et tilgjengelig og mye brukt
9 friluftsområde hvor det drives jakt og fiske, aktivt skogbruk og et aktivitetssenter
10 og alternativ opplæringsarena for skolebarn. Området ligger midt på den halvøya
11 som utgjør gamle Hurum kommune, mellom Oslofjorden og Drammensfjorden.
12 Anlegget slik det er skissert vil splitte halvøya i to med sikkerhetssoner, anlegg og
13 infrastruktur og dermed legge beslag på store områder.

14 Akershus Senterparti ser med bekymring på planene slik de foreligger. Arealet som
15 er foreslått utgjør 40 fotballbaner og skal strekke seg over flere ulike lokasjoner
16 spredd over et større område. Motstanden og usikkerheten i befolkningen er stor.
17 Mange er bekymret for at man i praksis vil bygge ned store LNF-områder i et
18 pressområde og at man på grunn av sikkerhetssonene vil avskjære tilgangen til
19 skog og friluftsliv. Dette samtidig som store arealer i Norge har status som grå
20 arealer, altså nedbygde områder som kan omfatte alt fra forlatte industriområder,
21 grusplasser og ubebygde næringsparker til gamle deponi og steinbrudd. En oversikt
22 og plan for gjenbruk av grå arealer er etterlyst på nasjonalt nivå og Akershus
23 fylkeskommune er av de som jobber med å kartlegge slike grå arealer. Akershus
24 Senterparti mener at det å benytte slike allerede nedbygde areal er et bedre
25 alternativ enn å bygge ned nye LNF-områder i tett bebygde områder.

26 Det er også betydelige miljøaspekter i saken. Både Oslofjorden og
27 Drammensfjorden er i dårlig stand. Sprengstoff-fabrikken vil avgi betydelige
28 nitrogenutslipp i de samme områdene som man nå jobber på spreng for å begrense
29 konsekvensene av mangeårige utslipp og reparere skader som er skjedd. Man
30 innfører nå fiskeforbud i Oslofjorden som følge av det som beskrives som en
31 «økologisk krise» i fjorden. I tillegg er både kommuner og landbruket i området
32 pålagt sterke begrensninger og krav om miljøtiltak. I tillegg ligger Hurummarka
33 strategisk til i umiddelbar nærhet til Norges tetttest befolkede områder som
34 åpenbart utgjør en sikkerhetsrisiko.

35

36 **Akershus Senterparti mener at**

- 37 • Forsvarsdepartementet og Chemring må se etter andre områder å etablere
38 ny sprengstoff-fabrikk på. Både de miljømessige og sikkerhetsmessige
39 konsekvensene er for store til at det vil være forsvarlig å legge anlegget til
40 Hurum. Det er ingen skam å snu.

41

42 *Asker Sp*

1 **7 – Dagligvarebransjen**

2 Med et godt valgresultat og rødgrønt flertall i ryggen var det høsten 2021 endelig
3 duket for en solid opprydding i hele landet etter 8 år med blått styre. Regjeringa fikk
4 til mye bra, men kunne vi gjort mer?

5 I Norge har noen svært få personer enorm makt over maten vi spiser. Ikke bare i
6 butikkhylla, men helt fra den forlater meieri, slakteri eller mølle. Egentlig lenge før
7 dette også. Det er dagligvarebaronene som bestemmer hva vi får kjøpt, og når. Det
8 er de som bestemmer hva varene koster og hvor de kommer fra. I et fungerende
9 marked ville disse faktorene vært styrt av tilbud og etterspørsel, men slik er det
10 ikke. I stedet settes prisene etter hva folk er villige til å betale til enhver tid, og de
11 store kjedene strammer grepet om stadig flere ledd i næringskjeden. Ullensaker SP
12 mener det burde vært gjort mye mer med situasjonen i dagligvarebransjen. Få dette
13 inn i programmet og valgkampen nå!

14

15 *Martin Stanger – Ullensaker Sp*

1 **8 – Ærlige tall om landbruket**

2 Et rykende ferskt kompromiss på Stortinget definerer tallgrunnlaget for hvordan
3 bondens inntekt skal beregnes. Dette har skapt mye debatt og uenighet gjennom
4 det siste året. Akershus Senterparti erkjenner at metoden som er valgt
5 sannsynligvis er det beste som er mulig å få til med dagens parlamentariske
6 situasjon, og at endringer før storingsvalget ikke er mulig. Like fullt mener vi
7 modellen som er valgt er feil, og at tallgrunnlaget ved en senere anledning må
8 revideres. Dette bør være et sentralt punkt i en eventuell ny regjeringsforhandling
9 for Senterpartiet.

10 Tallgrunnlaget må justeres slik at det

- 11 1. Verdsetter innskutt kapital på en reel måte, som er sammenlignbar med
- 12 øvrig næringsliv sine krav til kapitalavkastning
- 13 2. Ikke lenger har en kunstig faktor for normering av inntekt

14

15 *Lars Halvor Stokstad Oserud – Ullensaker Sp*

1 **8.01 – Tallgrunnlaget og bondens inntekt**

2 Akershus Senterparti forventer at Ap-regjeringa følger opp at inntektsgapet skal
3 tettes og inntektsmulighetene skal økes. Dette er nødvendig for å nå målet om økt
4 sjølforsyning.

5 Landbruket trenger risikoavlastning. De som satser og utvikler dagens
6 matproduksjon, vil ofte ha svært høy gjeldsgrad, samtidig som eierskapet til jord
7 og skog skal være personlig. Det må legges til rette for at familier kan leve og
8 arbeide med matproduksjon uten at belastningen og risikoen blir for høy. Dette er
9 også svært viktig for rekruttering til næringa.

10 Et rykende ferskt kompromiss på Stortinget definerer tallgrunnlaget for hvordan
11 bondens inntekt skal beregnes. Dette har skapt mye debatt og uenighet gjennom
12 det siste året. Akershus Senterparti erkjenner at metoden som er valgt
13 sannsynligvis er det beste som er mulig å få til med dagens parlamentariske
14 situasjon, og at endringer før storingsvalget ikke er mulig.

15 Like fullt mener Akershus Senterparti at tallgrunnlaget ved en senere anledning må
16 revideres i tråd med erfaringene gjennom bruk. Dette bør være et sentralt punkt i
17 en eventuell ny regjeringsforhandling for Senterpartiet.

18 Tallgrunnlaget må da gjennomgås med tanke på

- 19 1. Å verdsette innskutt kapital på en måte som sikrer investeringsvilje,
20 produksjonsevne og fornyelse av redskap, bygninger og jord
- 21 2. Gjennomgå normeringsfaktoren og berettigelsen av denne.

22

23 *Omskrevet av resolusjonskomiteen, basert på resolusjon fra Ullensaker Sp*

1 **9 – Sp er positive til kjernekraft, men først må vi forvalte norsk** 2 **kraft bedre!**

3 Akershus Senterparti mener det er umusikalsk å ødelegge mer natur i Norge for å
4 produsere mer energi.

5 Vi kan begynne med å prioritere bruk av ren norsk kraft på samfunnsnyttige
6 formål, og ikke på f.eks. TikTok lagring og kryptomining. Vi kan fortsette med
7 renovering av eksisterende vannkraftverk, inkludert turbiner, som har et betydelig
8 potensial for økt energiutnyttelse/produksjon.

9 Norge hadde vært selvforsynte og hatt en robust energitilgang hvis vi hadde holdt
10 oss utenfor det europeiske kraftmarkedet. Vi kunne fortsatt den nordiske
11 kraftutveksling som tidligere med både Sverige og Finland, uten EU-tilknytning på
12 kablene. Partiene som er for EU vil fortsette krafteksporten og vil ikke kreve
13 kraftutveksling slik konsesjonsforutsetningene var for kraftkablene.

14 Kjernekraft i form av små modulerbare reaktorer (SMR) er en langt mer stabil
15 energikilde enn havvind og vindmøller. Senterpartiet ønsker derfor et nordisk
16 kraftsamarbeid hvor vi utveksler både kompetanse og kraft med våre naboer i
17 Sverige og Finland på kjernekraftområdet. Dette skyldes at kjernekraftverk har lavt
18 CO₂-utslipp sammenlignet med fossile brensler, og langt mindre arealkrevende
19 enn store vindmølle- og solparker. Ved å inkludere kjernekraft i vår energimiks,
20 kan vi redusere behovet for store naturinngrep og bevare vårt verdifulle landskap. I
21 tillegg kan kjernekraft plasseres der det er nettinfrastruktur allerede uten å
22 ødelegge dyreliv på vann og til lands. Kjernekraft har historisk gitt lavest risiko for
23 skade på miljø og mennesker. Teknologisk utvikling har i tillegg medført en langt
24 bedre sikkerhet på moderne kjernekraft.

25 Det må være en klar forutsetning for å innføre kraftproduksjon i form av
26 kjernekraft at det finnes trygge og langsiktige løsninger for avfallshåndtering. I
27 Norge har vi tilgang til geologiske formasjoner som kan egne seg godt for lagring
28 av radioaktivt avfall. Avfallet er ifølge beregningene trygt begravet i fjellet gjennom
29 de neste 4 istider (100.000 år).

30 Norge står i fare for å miste nasjonal kontroll over egen kraftproduksjon slik
31 stortingsflertallet er i dag. Ensidig elektrifisering gjør at Norge blir mer sårbar for
32 sabotasje av vår kritiske infrastruktur. Den økte elektrifiseringen vil i tillegg
33 medføre kraftmangel fra 2027. Et tilsyn ville påvist brudd på konsesjonsvilkårene
34 om kraftutveksling for utenlandskablene. Dette kunne fått satt en stopper for den
35 rene krafteksporten som kablene i all hovedsak medfører.

36 Vi befinner oss i en tid med økende behov for stabil kraftforsyning. Ifølge tall fra
37 NVE vil Europa ha et økt kraftforbruk på hele 643 TWh fram til 2040. Norges årlige
38 overskudd fra energiproduksjon, i tillegg til eventuell fremtidig oppgradering av
39 norsk vannkraft, vil ikke monne i det store sluket av etterspørsel. Konsekvensen av
40 denne politikken til Høyre og Arbeiderpartiets flertall er altså en garanti på evige
41 europeiske kraftpriser i Norge!

42 Akershus Senterparti ønsker å ta tilbake nasjonal kontroll over vår egen
43 kraftproduksjon i Norge. Senterpartiet er en garantist for dette ved Stortingsvalget.
44 I mellomtiden ser vi behov for å legge til rette for etablering av kjernekraft som en
45 kompenserende og stabil del av den norske energimiksen, fremfor havvind og
46 vindkraft.

47

48 *Nordre Follo Sp*

1 **10 – Senterpartiet må ta et større eierskap til sentrum i norsk**
2 **politikk**

3 Arbeiderpartiets «kabinettspørsmål» i energimarkedspakkesaken satte det
4 rødgrønne regjeringsalternativet i spill. Akershus Senterpartiet mener tiden nå er
5 inne for å forsterke vår posisjon som sentrumparti.

6 Dersom spørsmålet om regjeringssamarbeid holdes åpent, fram til et valgresultat
7 foreligger, står Senterpartiet i en svært god forhandlingsposisjon om vi skulle
8 havne på vippen etter valget. Da kan muligheten til å gå inn i samarbeid med en
9 annen part være et kraftig og reelt ris bak speilet i en forhandlingssituasjon.

10 Velgerne må kunne stole på at en stemme til Senterpartiet er en stemme på
11 Senterpartipolitikk og ikke samtidig en halv stemme til mer EU-flørt og mer
12 strømmakt til EU gjennom Arbeiderpartiet.

13 I dagens polariserte politiske landskap ligger det politiske sentrum åpent for at
14 Senterpartiet skal ta sin rettmessige posisjon som Norges viktigste reelle
15 sentrumparti. Et parti som er åpen for å forhandle med alle for å få gjennomført
16 mest mulig Senterpartipolitikk. Vi kan være polariseringens motgift, som ikke
17 spiller på fiendebilder i retorikken, men som er en prinsippfast og rettferdig
18 brobygger på tvers.

19 Akershus Senterparti ønsker derfor at Senterpartiet ikke skal knytte seg til et
20 regjeringssamarbeid før valget.

21

22 *Nordre Follo Sp*

1 **11 – Bemanningsnormen må styrkes!**

2 I 2018 vedtok stortinget en bemanningsnorm som skulle sikre grunnbemanningen i
3 norske barnehager. Bemanningsnormen legger opp til at det skal være minst en
4 ansatt per tre barn under tre år, og minst en ansatt per seks barn over tre år.

5 Med stadig økende oppgaver og krav til de ansatte har hensikten vært å styrke
6 tilbudet til barna. De ansatte skal i løpet av en dag følge opp planlegging,
7 møtevirksomhet, foreldresamarbeid, tverrfaglig samarbeid, oppfølging av barnets
8 behov, med mer. I tillegg skal de ansatte ha gode arbeidsvilkår som tilfredsstillende
9 arbeidsmiljølovens krav til for eksempel matpause. Dette er et regnestykke som
10 ikke går opp i realiteten med dagens bemanningsnorm.

11 På en avdeling med 18 barn over tre år, er det 3 ansatte. Dersom en ansatt har
12 matpause og en annen ansatt snakker med en fortvilet forelder på gangen, sitter
13 den siste ansatte igjen med ansvaret for 18 barn. Dette setter den siste ansatte i en
14 situasjon hvor hen må prioritere om bleie skal skiftes, et barn skal trøstet eller om
15 hen skal forhindre en krangel.

16 En trygg start på livet krever tilstedeværende og trygge voksne med god kunnskap
17 om barnas behov. For å gi barna våre det de fortjener, må bemanningsnormen
18 styrkes og barnehagene må gis bedre muligheter til å rapportere om avvik. Dette vil
19 gi kommunen større mulighet til å følge opp at gjeldende krav blir ivaretatt.

20

21 **Senterungdommen vil**

- 22 • sikre at bemanningsnormen gjelder alle avdelinger.
- 23 • at bemanningsnormen skal gjelde i hele barnehagens åpningstid.
- 24 • fullfinansiere bemanningsnormen.
- 25 • styrke grunnbemanningen med minst en ansatt per 2 barn under tre år
- 26 • og minst en ansatt per 5 barn over tre år
- 27 • styrke pedagognormen med minst en barnehagelærer per 6 barn under tre
- 28 år, og minst en barnehagelærer per 12 barn over tre år
- 29 • se på løsninger for rapportering av avvik til kommune/stat når
- 30 bemanningsnormen ikke er tilfredsstillende

31

32 *Akershus Senterungdom*

1 **12 – Øke norsk selvforsyning med en styrket plante- og** 2 **grøntproduksjon**

3 En styrking av norsk matproduksjon står helt sentralt i vår satsing beredskap og
4 selvforsyning. Den kortreiste maten, produsert av norske bønder, på norske gårder
5 har vært en bærebjelke i vårt samfunn gjennom århundrer. I vårt langstrakte land
6 produserer vi mat med god kvalitet, og tar i bruk de ressursene vi har. Naturen og
7 klimaet gjør at vi i Norge kun har mulighet til å dyrke mat på omtrent 3 prosent av
8 landarealet vårt. Det er derfor utrolig viktig at vi tar hele landet i bruk og
9 produserer mat der klimaet tillater at vi kan gjøre det.

10 Jordbruksoppjøret i 2024 viste viktigheten av en styrket norsk matproduksjon,
11 både som et klimatiltak, og et beredskapstiltak. Norsk selvforsyning ligger i dag på
12 litt over 40 prosent og det er et politisk mål at dette skal økes til 50 prosent. Hvis en
13 skal få til dette må det skje et stort løft i plante- og grønntproduksjon, siden det er på
14 disse produktene vi har lavest selvforsyningsgrad i dag. Det innebærer stor risiko å
15 produsere korn og grønnsaker, samt frukt og bær i det norske klimaet. Bare en liten
16 andel av den jorda vi har kan brukes til dette formålet, og da må vi sørge for at vi
17 kan produsere mest mulig på de arealene vi har. Risikoen til den enkelte bonde må
18 reduseres, og det må lønne seg å produsere mat i Norge uten at været skal være
19 avgjørende for bondens inntekt. Ved å redusere kvalitetskravene til mathvete vil en
20 styrke norske kornprodusenters insentiv til å dyrke matkorn. Dette vil løfte norsk
21 hveteproduksjon og gjøre oss mindre avhengige av import.

22 I Norge er tollsatsene et viktig virkemiddel for å sikre vår egen
23 grønnsaksproduksjon og gi forutsigbarhet til næringen. En videre styrking av disse
24 vil være en seier for norske forbrukere, norske klimamål og ikke minst for den
25 norske bonden. Sammen med økte investeringstilskudd til lagring og
26 innendørssystemer vil dette gjøre at norske grønnsaker kan lagres over lengre tid,
27 og være tilgjengelig for forbrukere utenfor sesong. I tillegg forsvinner store deler
28 av grønnsaker ut av produksjonen på grunn av høye krav til størrelse og utseende.
29 En reduksjon av slike krav vil gjøre at vi får en større andel av norske
30 matgrønnsaker ut til forbruker.

31 Det er viktig at flere bønder vil dyrke grønnsaker og satser på produksjon av
32 matkorn. En stor satsing på plante- og grønntproduksjon vil være viktig for hele
33 landet, hvor forutsigbarhet og risikoreduksjon er nøkkelford for norske bønder..

34

35 **Senterungdommen vil**

- 36 • Øke norsk produksjon av matkorn, frukt og grønnsaker

- 37 • Gi flere midler til statlige fellesanlegg for korn
- 38 • Gjøre kvalitetskravene til mathvete mer fleksible for å styrke norskandelen i
- 39 kornprodukter
- 40 • Senke proteinkravet til hvete som gir matkvalitet for å redusere overflødig
- 41 bruk av nitrogen, og begrense forurensning av vassdrag
- 42 • Styrke satsingen på norskproduserte belgvekster
- 43 • Lempe på skjønnhetskravene på matpotet
- 44 • Gi økt investeringstilskudd til lager, kjøll og innendørssystemer for å bedre
- 45 kvaliteten på norskproduserte grønnsaker
- 46 • Gi investeringstilskudd til mindre frukt- og bærprodusenter
- 47 • Styrke tollvernet og innføre toll på flere produktgrupper
- 48
- 49 *Akershus Senterungdom*